

MULANGA WA VHASHUMISANI

Marangaphanda

Infrastructure and Development Bank of Zimbabwe (“IDBZ”/ “Bannga”) ine ya langiwa nga Mulayo wa Phalamennde wa Infrastructure and Development Bank of Zimbabwe Act [Ndimba 24:14] we wa thomiwa nga 31 Khubvumedzi 2005. Bannga, naho yo vha i na maandalanga o engedzwaho, yo thomiwa sa dzangano line la do tevhela Zimbabwe Development Bank (“ZDB”) (ye ya thomiwa fhasi ha Mulayo wa Zimbabwe Development Bank No. 7 ya 1983).

Bannga, ine ya khethekanywa sa Tshiimiswa tsha Masheleni a Mveledziso yo thomiwa zwiwuhulu sa tshiendedzi tsha u tshwedza mveledziso ya ikonomi na nyaluwo, na u khwinisa maimo a vhutshilo a vhathu vha Zimbabwe nga kha mveledziso na u netshedzwa ha masheleni a themamveledziso zwine zwa katela dzibada, madamu, zwishumiswa zwa madi, zwifhato, soledzhi, thekinolodzhi ya mafhungo na zwishumiswa zwa tshumelo. Bannga yo dovha ya newa maanda a u bveledza vhukoni ha zwiimiswa kha mabindu a tshaka dzothe dzi re Zimbabwe na u tikedza thandela dza mveledziso na mbekanyamushumo kha zwipida zwothe zwa ikonomi ya Zimbabwe.

Mushumo wa Mulanga Wa Vhashumisani

Mulayo wa Tshumelo ya Vhashumisani (“Mulayo”) u tala tshikalo tsha tshumelo tshine vhashumisani na rihe na vhafaramikovhe vha tea u tshi lavhelela kha IDBZ na u vhea mikano kha pfanelo na vhudifhinduleli ha vhashumisani na rihe na vhafaramikovhe vha IDBZ.

Mulayo u thusa Vhulanguli ha Bannga na Vhashumi u bvela phanda na u khwinisa ndisedzo ya tshumelo kha vhashumisani na vhafaramikovhe. Ndi muhanga une ngomu hawo ra toda u khwinisa mvelele yashu ya vhushaka na vhashumisani na ndila ine ngayo kushumele kwa Bannga kwa nga lavheleswa nga ndila i re khagala.

Bono

“Zimbabwe li re na themamveledziso yo khwatshaho na i katelaho u itela nyaluwo na mveledziso i bveledzaho.”

Tshitatamennde tsha Mushumo

“U khwinisa mveledziso ya lushaka na u netshedza themamveledziso dzi endelaho phanda na dzi bveledzaho dzine dza khwinisa vhuimo ha vhutshilo ha vhathu vhothe vha Zimbabwe nga kha thikhedzo ya u shumisa mitshini kha mveledziso ya thandela, u netshedza thandululo dza masheleni dza na u bveledza ndivho na u kovhelana.”

Tshitatamennde tsha Ndivho

“U takulela ntha thodea dza vhutshilo ha vhathu vhothe vha Zimbabwe nga kha mveledziso ya themamveledziso i bveledzaho.”

Zwa Ndeme

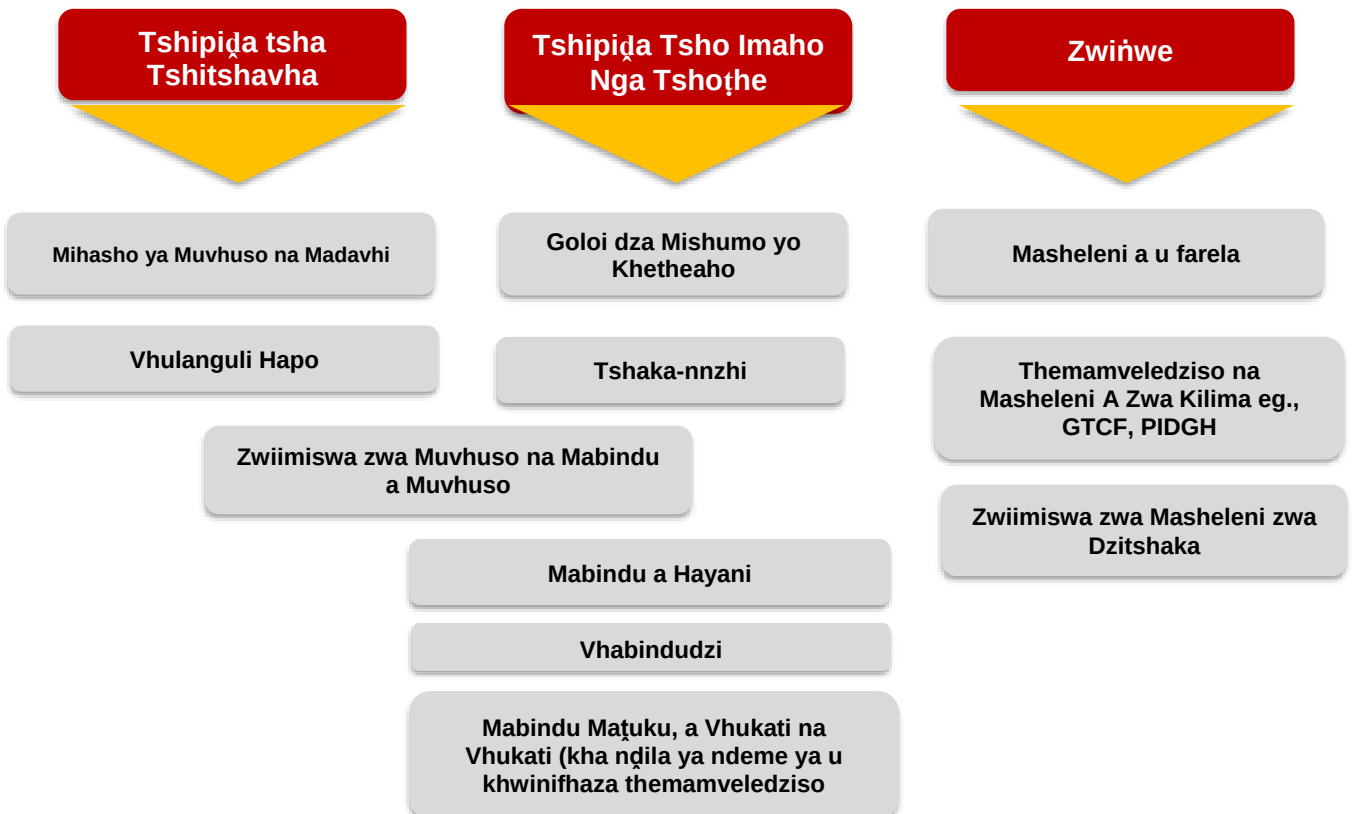
Bannga yo dikumedzela u netshedza themamveledziso i katelaho wothe na i bveledzaho, yo livhiswaho nga muhumbulo wa *Triple P* wa u bveledza. U swikelela izwi, i lwela u tevhedza zwilinganyo zwi tevhelaho:

- **Vhudifulufheli** – Bannga i ita mushumo wayo nga ndila i re khagala na i fulufhedzeaho.
- **Vhukoni ha u Shuma** – Mushumo wa IDBZ u taluswa nga vhuimo ha nth, ndivho ya nth, u shumisana na vhukoni.
- **Netshedzo ya Tshumelo** - Vhashumisani vha Bannga vha da u thoma kha zwothe zwine ya zwi ita, nahone i ita mushumo wayo nga lufuno na u thogomela tshifhinga.
- **Vhubveledzi ha Tshanduko** – IDBZ i khou lingedza u sika mitheo ya mabindu ane a vhuedza, a tatiana na mañwe, na ane a fhedza tshifhinga tshilapfu.
- **U Endelaphanda** – Bannga i tikedza vhukando vhune ha konadzea nga u shumisa mitshini, zwa masheleni na ikonomi i konadzeaho, vhune ha vha na vhushaka na mupo, na u lingana ha mbeu na matshilisano.
- **U bveledza Ndivho na u Kovhekana** – IDBZ i netshedza vhurangaphanda na tshumelo ya nthesa nga kha u bveledza ndivho, u kovhekana na vhueletshedzi.

U khethekanya Vhafaramikovhe

Vhafaramikovhe vha Bannga vho khethekanywa sa zwe zwa sumbedzwa kha Figara ya 1:

Figara ya 1: Khethekanyo ya Vhafaramikovhe

Zwibveledzwa na Tshumelo dza Ndeme

Sa Tshiimiswa tsha Masheleni a Mveledziso, IDBZ i netshedza zwibveledzwa/tshumelo na thandululo dza masheleni kha thandela yothe nga u ngaredza. Zwibveledzwa/tshumelo dzine dza khou nekudzwa dzi katela zwi tevhelaho:

- Masheleni a Thandela na Themamveledziso (*Tshelede dza u hadzima nga tshifhinganyana, U Shela Mulenzhe Ho Linganelaho, Masheleni a tanganyisaho tshikolodo na tshelede yo kuvhanganywaho nga bindu nga u rengisa tshipiḁa tshaḁo, Khwaḁhisedzo Dza U Hadzimisa Masheleni, zwikolodo zwa tshifhinga tshilapfu zwo bviswaho nga mivhuso kana khamphani u itela u kuvhanganya masheleni a thandela dza u fhaḁa dza tshitshavha*).
- Thikhedzo ya u Lugisela na Mveledziso ya Thandela.
- Thikhedzo ya U thomiwa Ha Dzithandela
- U Tanganedza Masheleni a Ndeme ya Themamveledziso (*Masheleni a Phanḁa na Murahhu ha u Rumela Thundu, U wana zwishumiswa zwi ḁuraho hu sa badelwi mutengo wothe phanḁa, U Badelelwa Thundu, Khwaḁhisedzo dza Bannga, Zwikolodo zwa u Vha wo Badelela Thundu, Zwikolodo zwa Tshifhinga Tshipfufhi zwine Mabindu a zwi shumisa u Badela mishumo ya ḁuvha na ḁuvha, Zwikolodo zwa Tshifhinga tsha Vhukati na Vhukati, Masheleni a Zwiimiswa zwi na Thoḁea dzo khetheaho dza Masheleni*).
- Bannga dza Dzitshaka na Ndangulo ya Vhubindudzi (*U Tanganedza Masheleni a Nnḁa ha Mashango, Mvetamveto na U Rumela Ndaela dza Mbadelo nga Theḁegirafu, Marifhi a Tshikolodo; na Khumbelo dza Ndangulo ya Vhubindudzi*).
- Zwibveledzwa zwa Muhasho wa Gwama (*U Bannga Lwa Tshifhinganyana, Zwikolodo Zwa Muhasho wa Gwama, Fulufhedziso Ya U Badela na Masheleni a tanganyisaho tshikolodo na tshelede yo kuvhanganywaho nga bindu nga u rengisa tshipiḁa tshaḁo*) na,
- Tshumelo dza Vhukoni na Vhueletshedzi ha Masheleni.

Tshitatamennde Tsha Mulayo Wa Ndeme

IDBZ sa ya ndeme kha tshipiḁa tsha themamveledziso na mveledziso, yo ḁikumudzela kha u bvelaphanḁa na u khwinisa tshigwada tsha vhukoni ha nḁhesa tsho ḁikumedelaho, tshi tshi tanganedza maitele na thekhinolodzhi dza musalauno dzine dza netshedza tshumelo dzo livhiswaho kha vhashumisani u itela tshenzhemo ya vhashumisani i fushaho. Bannga i ḁo lingedza u bvelaphanḁa na u khwinisa nḁisedzo yayo ya tshumelo nga u tendelana na vhulivhisi ha ISO 10002 (Tshiimo tsha Dzitshaka tsha u Fushea ha Vhashumisani na u fara Zwiililo).

Ndivho dza Ndeme

- U bveledza na u vhulunga tshigwada tsho ḁikumedelaho, tshi re na vhuḁali na u konesa mushumo.
- U shumisa maitele a khwiḁe kha mveledziso ya thandela na u netshedza masheleni.
- U tanganedza maitele a mabindu a musalauno na thekhinolodzhi; na
- U khwinisa nḁila dza nḁisedzo ya tshumelo.

MITHEO YA TSHUMELO

Bannga i dzhiela nḁha uri tshumelo ya vhuimo ha nḁha kha vhashumisani na vhafaramikovhe ndi ya ndeme vhukuma ngauralo i lingedza u netshedza vhashumisani vhayo na vhafaramikovhe tshumelo yavhuḁi tshifhinga tshothe. Bannga yo ḁikumudzela kha:

- U netshedza tshenzhemo ya tshumelo ya vhashumisani i sa hangwei.
- U netshedza tshumelo nga tshifhinga, dzo teaho na dzi shumaho zwavhuḁi.
- U bvelaphanḁa na u khwinisa maitele ayo.

- U bveledza zwiswa kha zwibveledzwa na netshedzo ya tshumelo.
- U fara vhashumisani vhothe na vhafaramikovhe nga thonifho na u fulufhedzea; na
- U fhindula mbudziso na zwililo nga u tsvhanya.

NETSEDZO YA TSHUMELO

Tshumelo yashu kha inwi i do thewa kha milayo mihulwane i tevhelaho:

- U ita zwithu nga ndila i fanaho tshifhinga tshothe
- Vhukoni ha u ita mushumo
- U ita ushumo nga vhuronwane; na,
- U tshimbilelana na tshifhinga.

Ri lingedza u shumisana na vhashumisani vhashu na vhafaramikovhe nga ndila ya:

- Vhukoni
- U tsvhanya
- Ndila kwayo
- U shuma na muthu nga ethe na,
- Vhulenda

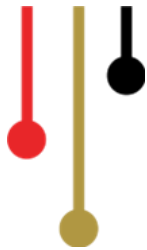
Vhashumi vhashu vha lingedza u:

- Swikelelea
- Nea ngeletshedzo na Thuso; na,
- U tsvanenedza na u fhindula vhupfiwa hanu.

ZWO DOWELEAHO

Phindulo yashu kha vhudavhidzani na vhashumisani vhashu kana vhafaramikovhe i do vha nga hei ndila:

- i. Vhashumisani vhashu vhothe vhane vha netshedza mbudziso dzavho kana u netshedza zwililo zwavho kha Bannga vha do wana phindulo vhukati ha maduvha mavhili (2) a mushumo.
- ii. Musi ni tshi kwamana na rine nga lusingo, ri do fhindula lusingo lu sa athu lila luraru.

TSIRELEDZO YA MAFHUNGO NA VHUḐIFARI

Ri isa phanḑa na u vhulunga zwiphiri zwa vhashumisani nahone ri tevhedza nga vhuronwane Mulayo wa Tsireledzo ya Inthanethi na Mafhungo [Ndimba ya 12:07] na milayo yoṑhe i shumaho ya u vhulunga zwiphiri. Ri shumisa maga a tsireledzo o khwaṑhaho u itela u tsireledza mafhungo a muthu nga eṑhe, u vhona uri hu tevhelwa ṑhḑea dza mulayo kha u kuvhanganya mafhungo, u shuma, u vhulunga, na ṑḑivhadzo ya u pfuka mulayo. Hu dzhielwa ṑṑha vhukuma u vhulunga pfanelo dza vhashumisani dza u vhulunga zwiphiri kha mikano ya mulayo. Ri ḑikumedzela u vhulunga zwilinganyo zwa ṑṑhesa zwa tsireledzo na zwiphiri zwa vhashumisani vhashu, u vhona uri mafhungo aṑu na vhukwamani haṑu na riṑe zwi dzula zwo tsireledzwa na u ṑhonifihiwa.

PHINDULO NA ZWILILO

Ri ṑanganedza vhupfiwa haṑu nga ha tshumelo dzashu. Zwi ri thusa u pfesesa tshenzhemo yaṑu na u ri konisa u swikelela khwiṑe ṑhḑea dzaṑu. Ri a zwi ḑivha hafhu uri vha nga ṑḑa u ita mbilaelo yo khetheaho nga ha tshumelo yashu. Vha nga ri ṑea vhupfiwa havho nga kha Tshipiḑa tshashu tsha U Davhidzana nga luṑingo, imeili, webusaithi, fekisi kana u ri kwama vhone vhaṑe vha tshi shumisa zwidodombedzwa zwo ṑetshedzwaho afho fhasi. Vhuṑanzi havho vhu ḑo ṑanganedzwa hu sa athu fhela 48hrs.

Tshipiḑa tsha vhudavhidzani tsha IDBZ tshi wanala kha:

Tel: +263-242-750171-8.

Imeili: enquiries@idbz.co.zw. Kana Post:

IDBZ House, 99 Gamal Abdel Nasser Road (ye ya vha i Rotten Row), Kopje,
P.O. Box 1720,

Harare

U wana mafhungo nga vhuḑalo, dalelani webusaithi
yashu kha